

Unutulmak Anlık, Unutmak Asırlık İş

Tempo

Öykü yazarı Müge İplikçi'nin ilk romanı 'Kül ve Yel', Alkım Yayınevi'nden çıktı

- * Karakterler, içlerini sızlatmayan olayları hatırlamak, onları üzenleri unutmak istiyor.
- * Romanda kahramanlar tam manasıyla iyi değil, kötü de değil. Tıpkı hayattaki gibi.
- * Küreselleşme, 'Kül ve Yel'deki masallar gibi. Uyumak istersek uyuruz.

Müge İplikçi, 'Kül ve Yel'de, bir ailenin zamana yayılan öyküsünü, hatırlamak ve unutmak temalarından yola çıkarak anlatıyor. Zamanı olmayan, mekânların ise hayali olduğu roman, baş kahramanı Fehime'nin Yelkovankuşu isimli bir semtte başlayan ve Alzheimer hastalığına yakalandıktan sonra bir bakımevinde devam eden öyküsü üzerine kurulu. Odasında sürekli televizyon seyreden Fehime'nin anıları sürekli gidip geliyor, araya savaş (Irak) görüntüleri giriyor, o görüntüler yıllar önce Yelkovankuşu'nun hemen yakınlarındaki Şerbetçi'de deri fabrikalarında çıkan yangın anılarıyla birbirine karışıyor. İplikçi ile, romanı 'Kül ve Yel'i konuştuk.

Roman, unutmak ve hatırlamak üzerine... Neleri unuttur, neleri hatırlar insan?

Romandaki kahramanlar üzerinden konuşmak gerekirse şöyle diyebiliriz: içlerini sızlatmayan olayları hatırlamak, onları üzen, bunaltan olayları ise unutmak istiyor 'Kül ve Yel'in karakterleri.

Unutmak mı zor, unutulmak mı?

Unutmak zor bence. Unutulmak anlık, unutmak asırlık iştir benim hesabıma göre.

Sizi öykülerinizle tanıdık. Roman dili ile öykü dili farklı mı?

Elbette farklılıkları var, benzerlikleri de. Hangisi zor peki? Hakkını vererek yapmaya çalıştığımız zaman hiçbiri kolay değil, inanın hiçbiri.

Romanda ailenin başına gelenler, felaketler zinciri halinde. Bu öyküyü acıklı bir Türk filmi senaryosuna dönüştürmeden kotarmayı nasıl başardınız?

Kitaba yaklaşımınızı anlıyorum, teşekkür ediyorum. Ama biliyor musunuz ben acıklı Türk filmlerini severim. Çocukluğumda böyleydi, araya o her şeye burun kıvıran ilk gençlik ve son gençlik dönemleri girdi. Ve şimdi yine gülüp ağlayabiliyorum o filmlerin karşısında. İyiler kötülere karşı... 'Kül ve Yel'e gelecek olursak, aileler başta olmak üzere hemen bütün kurumların bu tür dramatik ve trajik durumlardan nasiplendiğini düşünüyorum. Hiç kimse tam manasıyla iyi değil, kötü de değil kitapta - hayattaki gibi. İşin asıl sırrı burada galiba. Felaketlerin zincirleme olması ise kurgu (fiction ile gerçek yaşam arasındaki fark anlamında kullanıyorum) ile ilgili bir durum.

Zamanı ve mekânı olmayan bir romanı kurgulamak nasıl bir şey?

Güç bir şey inanın!

Romanın çeşitli yerlerinde küreselleşmeden dem vuruyorsunuz. Küreselleşmeyi nasıl görüyorsunuz? Bunun edebiyata yansımaları nasıl olacak?

Tehlikeli buluyorum elbette. Küreselleşme bir masal. 'Kül ve Yel'deki masallar gibi. Uyumak istersek uyuruz. Edebiyattaki boyutu da farklı değil. Bizlerden suya sabuna dokunmayan yada bir üçüncü dünyalı yazarın yazması gereken konularla ilgili konularda yazmamız isteniliyor. Aksi takdirde o masallarla dolu 'evrensel edebiyat' alanına girmek mümkün değil. Laik bir ülkede yaşıyor olmak, bir yandan da çoğunluğu Müslüman olan bir ülkede yazmak... Batı perspektifi bu noktadaki laikliğinizi affetmiyor! O perspektifin ilerilik ya da gerilik kutuplarına -ya da kalıplarına- uymama durumunda oyun bozan oluyorsunuz.

Bir roman çağı mı yaşıyoruz? Öykücüler (siz) şairler (Tuna Kiremitçi) romana dönüyor...

İnanın bilmiyorum. Ben şahsen daha uzun bir şeyler yazmak istedim, içimden öyle geldi ve bir roman yazdım. Bundan sonra öykü kitabı yazamayacak mıyım şimdi? Romancı mıyım, öykücü müyüm? Cevap son derece basit bence: Ben bir yazarım. Beni bu husus bağlıyor, sadece bu husus.

29.01.2004